

DE UITDAGINGEN IN DE IMPLEMENTATIEFASE VAN IFRS 17 EN WAAROM MEDIO 2019 ACCELERATIE NODIG IS

Juli 2019, door: René Steen, Ron Hersmis, Auke Jan Hulsker

INLEIDING

De meeste verzekeraars zijn inmiddels ver gevorderd in het maken van beleidskeuzes voor IFRS 17 en hebben een keuze gemaakt voor de softwaretoepassing voor het berekenen van de Contractual Service Margin (CSM) en voor de accounting rules engine. Het ontwerp en de inrichting van de rapportagestraat is in volle gang.

Een parallel run staat voor het merendeel van de verzekeraars gepland voor medio volgend jaar. Voordat de parallel run uitgevoerd kan worden, moeten alle onderdelen van de keten van bron tot en met rapportage gereed én getest zijn, oftewel de implementatie moet dan grotendeels afgerond zijn.

Er wordt hard gewerkt en goed werk geleverd. Maar, hoe gaat het nu eigenlijk echt?

In dit artikel gaan wij in op de uitdagingen in de implementatiefase van IFRS 17 op weg naar de parallel run. Hierbij gaan wij in op de vraag waarom een versnellingsslag nodig is om tijdig voorbereid te zijn op IFRS 17.

Dit artikel is deel één van een tweeluik. In deel twee gaan wij in op best practices waarmee de benodigde acceleratie bereikt kan worden om tijdig voorbereid te zijn voor de parallel run voor IFRS 17.

DE UITDAGINGEN IN DE IMPLEMENTATIEFASE VAN IFRS 17

1. ACHTERSTALLIG ONDERHOUD IN DE KETEN EN DATAKWALITEIT

Gedurende de invoering van Solvency II zijn er veel optimalisaties doorgevoerd, maar in de rapportageketen zit nog steeds veel achterstallig onderhoud, met name op het vlak van datamanagement en datakwaliteit.

De dataproblemen aan het begin van de keten en tekortkomingen in het datamanagement gaan zich onder IFRS 17 nog meer manifesteren dan onder Solvency II.

Solvency II kent namelijk geen resultatenrekening, en IFRS 17 wel. Solvency II vereist een globale aansluiting van de stand van het vermogen van het voorgaande jaar met die van het huidige jaar. IFRS 17 vraagt niet alleen wel om een resultatenrekening, de resultaten moeten worden verdeeld over jaarlagen, wat veel meer en meer granulaire data vergt. Verder is de resultatenrekening nog meer dan nu een confrontatie van verwachte kasstromen met gerealiseerde kasstromen, ook weer per jaarlaag.

Daar komt nog bij dat de rol van de controlerende accountant bij IFRS 17 anders zal zijn dan bij Solvency II. De accountant zal ook een oordeel moeten geven over de kwaliteit van de data en van het datamanagement.

Welke optimalisaties zijn hiervoor in de keten nodig en wat is mogelijk voor de ingangsdatum van IFRS 17? Wat is de impact van het doorvoeren van de verbeteringen?

2. SAMENWERKING EN CULTUUR

Financials, actuarissen en IT spreken een andere taal. De financial denkt bij kasstromen aan (historische) feiten, een actuaaris aan (toekomstige, geprognosticeerde) stromen met een bepaalde mate van onzekerheid. IT beredeneert vanuit requirements (traceability), functioneel ontwerp, inrichting en testen.

De opzet van de resultatenrekening van IFRS 17 schrijft voor dat de werelden van financials en actuarissen in één overzicht zichtbaar worden.

Om de rapportageketen in te richten voor IFRS 17 moeten Financials, Actuarissen en IT nauw samenwerken. Hoe deze samenwerking effectief vorm te geven? In hoeverre is men bereid en heeft men de capaciteit en de competenties om over de schutting te kijken en zich te verdiepen in het andere domein? Hoe IT en (agile) methodiek doelmatig in te zetten?

3. OVERZICHT EN PLANNING

IFRS 17 is groot en complex. Daar zal iedereen het mee eens zijn. Het is een uitdaging om het volledige overzicht te hebben en te bewaren. De omvang van IFRS 17 maakt het noodzakelijk dat er gewerkt wordt met deelprojecten. Uiteindelijk zal er iemand voor moeten zorgen dat dat de uitkomsten en resultaten van een deelgebied goed aansluit op andere deelgebieden, niet alleen qua inhoud en vorm, maar ook in de tijd, qua planning.

Er worden hoge eisen gesteld aan projectleiders.

4. UITLEGGEN EN PRESENTEREN VAN DE RESULTATEN

Aan de aandeelhouders moet uitgelegd worden waarom er wel of geen winst gemaakt is en welke keuzes er gemaakt zijn die de hoogte van het resultaat hebben beïnvloed. Hier hikken verzekeraars nog tegen aan. Keuzes zoals toepassing van OCI of P&L worden als gevolg hiervan uitgesteld.

Je kunt de resultaten pas uitleggen als je weet welk getal er uit de keten komt en als je weet dat dat getal betrouwbaar is. Het kost al heel veel tijd om überhaupt een getal uit de keten te laten komen, laat staan een betrouwbaar getal.

Hoe later men begint met het interpreteren van de uitkomsten, hoe minder tijd er over zal zijn voor het bijwerken, verbeteren, verfijnen en aanpassen. Het zou zomaar kunnen dat de implementatiedatum daarmee in gevaar komt.

WAAROM ER EEN VERSNELLINGSSLAG NODIG IS

LESSONS LEARNED SOLVENCY II

Net als bij Solvency II is de regelgeving uitgesteld, zij het met slechts één jaar. Anders dan bij Solvency II hebben de meeste verzekeraars nu de projecten niet uitgesteld vanwege dit uitstel, maar zijn onverminderd doorgedaan met de implementatie. Deze les is wel geleerd. Immers, men meende dat de voorbereiding van Solvency II op schema liep. Het effect was echter een te grote druk op het laatste voorbereidingsjaar en te veel reparatiewerk achteraf.

Veel verzekeraars zijn na de implementatiedatum van Solvency II nog jarenlang behoorlijk druk geweest met repareren en bijsturen.

WAT ZIJN DE CONSEQUENTIES HIERVAN VOOR DE TIJDIGE VOORBEREIDING OP IFRS 17?

De uitkomsten van Solvency II hebben uiteindelijk invloed gehad op het beleggingsbeleid van verzekeraars. Behalve dat men een optimale afstemming tussen beleggingen en verplichtingen nastreeft, wordt er ook gekeken wat de gevolgen zijn voor het kapitaalsbeslag. Mogelijk geeft IFRS 17 ook aanleiding om productbeleid of beleggingsbeleid aan te passen. De vraag is of er hiervoor vooraf al voldoende inzicht bestaat.

RESULTATEN EN STURING

Je gaat de resultaten pas zien als je de eerste rapporten hebt. Deze rapporten zullen op geen enkele manier lijken op de huidige rapportages van verzekeraars, met name bij langer lopende dekkingen. Directie en management zullen zich hierop moeten voorbereiden.

In het huidige tempo is men heel druk met boutjes en moertjes en inrichting en nog te weinig met de uitkomsten en wat dit betekent voor de sturing van de organisatie.

IFRS 17 is een rapportage standaard, maar berekende gegevens worden ook gebruikt voor management accounting. Directie en management hebben metrics en KPIs nodig om de strategische en tactische koers te bepalen. De resultaten uit de parallel run zullen ook nodig zijn om deze metrics en KPIs onder IFRS 17 te bepalen en verfijnen.

Het risico van het later, of niet meer uitvoeren van de parallel run is dat er te weinig tijd is om de metrics en KPIs te beoordelen en verfijnen. Zonder goede informatie wordt het schip stuurloos, raakt het uit koers of mogelijk zelfs stuurloos.

RESOURCES EN IMPLEMENTATIEKOSTEN

De druk is groot binnen projectorganisaties. Er mag van uitgegaan worden dat de ingangsdatum niet meer zal worden verschoven.

Bijkomend probleem: de benodigde finance en actuariële specialisten zijn schaars, al helemaal die specialisten met kennis van IFRS 17. Veel worden extern ingehuurd.

Het is daarom van belang dat tijdig wordt begonnen met kennisoverdracht aan interne specialisten.

Zij zullen nodig zijn om de voorbereidingen in goede banen te leiden en de uitkomsten te interpreteren. Bij een tekort aan benodigde specialisten wordt vaak een tijdelijk beroep gedaan op de consultants van de big-4. Dit verhoogt de projectkosten en daarbij wordt de kennis van de interne specialisten niet vergroot.

Als gevolgd daarvan zijn er weer meer externen nodig, waarmee een vicieuze cirkel dreigt te ontstaan.

CONCLUSIE

Sommige verzekeraars denken er al over na om de parallel run uit te stellen. De parallel run is van groot belang voor verzekeraars om inzicht te krijgen in de resultaten. Ook kunnen verzekeraars die resultaten gebruiken voor het verfijnen van de KPIs onder IFRS 17 en voor het verbeteren van de presentatie van de resultaten.

Op dit moment ligt de aandacht nog te veel op de technische inrichting, waarbij het gebrek aan overzicht en de huidige snelheid een risico vormen voor de voorbereidingen op de parallel run. Met enkele aanpassingen in de manier van werken is het mogelijk op een praktische wijze een versnellingslag te bereiken. In het volgende artikel zullen we hier nader op ingaan.

Stof tot nadenken tijdens de zomervakantie!

OVER DE AUTEURS

René Steen RA is gespecialiseerd in verslaggeving voor verzekeraars. De laatste jaren heeft René zich gespecialiseerd in IFRS 17 en helpt momenteel als insurance contracts specialist meerdere verzekeraars bij de voorbereidingen op IFRS 9 en 17.

Ron Hersmis AAG richt zich voornamelijk op verslaggeving van verzekeraars. Zijn uitgangspunt is om complexe zaken zodanig uit te leggen dat de informatiewaarde voor iedere gebruiker toeneemt. Ron is momenteel betrokken bij de invoering van IFRS17 bij een grote verzekeraar.

Auke Jan Hulsker MSC helpt verzekeraars te voldoen aan complexe regelgeving zoals IFRS 17. Auke Jan vervult hierbij vaak als business analist de brugfunctie tussen Finance, Actuarieel en IT. Momenteel is Auke Jan betrokken bij de invoering van IFRS 17 bij een grote verzekeraar.

OVER SOFIA CONSULTING

Sofia Consulting is een samenwerkend collectief van ZZP'ers gespecialiseerd in de Finance en Risk functie van financiële instellingen. Binnen het Sofia netwerk wisselen de ZZP'ers kennis uit en ontwikkelen zij proposities voor de generieke en actuele uitdagingen binnen het Finance en Risk domein. Via kennisbijeenkomsten en het uitvoeren van opdrachten via Sofia wordt de kennis gedeeld met opdrachtgevers.

Meer weten? www.sofia-consulting.com